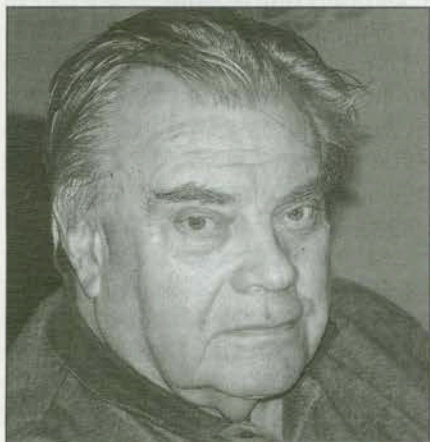

AKADEMIK ANĐELKO KLOBUČAR

Inzistirati na kvaliteti, a ne na masovnosti

Donedavno urednik glazbenog priloga *Sv. Cecilije* od njegovog pokretanja 1969. godine, akademik Anđelko Klobučar, jedan je od doajena hrvatske crkvene glazbe i glazbe općenito. Kao autor nezaobi-

laznog opusa sakralnih skladba, dugogodišnji službeni organist zagrebačke prvostolnice i svakako jedan od najistaknutijih hrvatskih orguljaša sa zapaženim domaćim i inozemnim nastupima – ovaj redoviti profesor i član *Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* nagrađivan je najprestižnijim nagradama i odlikovanjima bivše i sadašnje države. Inače, prof. Klobučar predaje glazbeni odgoj još od 1956. godine, od 1968. redoviti je predavač na zagrebačkoj *Muzičkoj akademiji*, a predavač *Instituta za crkvenu glazbu (ICG)* postao je 1964. godine.

Zavidni volonterski staž

Ipak, prvo što nam je u razgovoru u svome stanu u zagrebačkoj Vlaškoj ulici ovaj glasoviti glazbenik otkrio jest da se od nedavnog odlaska u mirovinu još nije uspio niti »pošteno naspavati«, te da mu odlazak u mirovinu i predah od čitavog popisa gore navedenih dužnosti nije nimalo teško pao. Svoj angažman u *Sv. Ceciliji*, koja je bila tek jedna od njegovih brojnih obaveza, prof. Klobučar prvenstveno pamti po »*Joži Korparu koji je sve vukao i bez kojeg Cecilije ne bi ni bilo*«.

Prof. Klobučar: On je sve organizirao i sve konce držao u rukama, pa čak i izabirao priloge. Ja sam samo obavljao selekciju pristiglih radova, jesu li na razini ili ispod razine objavljivanja. Budući da u *Sv. Ceciliji* nisam službeno niti postavljen niti službeno razriješen s mjesta urednika glazbenog priloga, ni sam ne znam koliko sam vremena proveo u *Ceciliji*.

Sv. Cecilija: Bili ste, dakle, više kao honorarac?

Prof. Klobučar: Niti to. Volonter! (smijeh)

Sv. Cecilija: Ipak, ostali ste volontirati preko tri desetljeća.

Prof. Klobučar: Kažem, nije to bio osobito težak posao. Istina, bilo je teških trenutaka kad smo mnoge

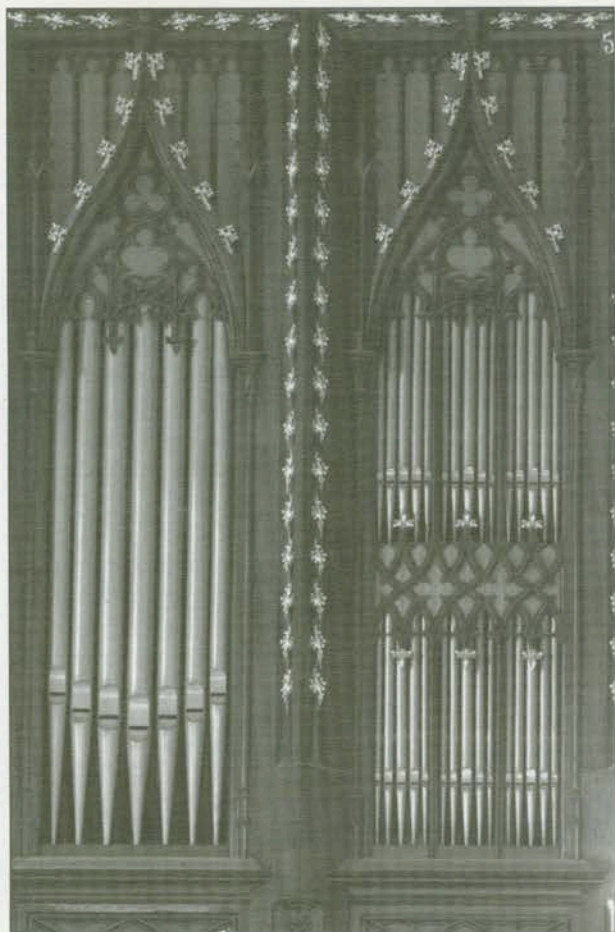
priloge dobivali na 'lijepo lice', no vlč. Korpar je ipak raznim, samo njemu znanim, metodama uspijevao osigurati novac i sve ostalo potrebno za izlaženje časopisa, dok se moj posao svodio na pregledavanje i selekciju pripjevnih psalama i ostalih kompozicija, njihovu obradu i uvrštavanje u broj. Zadatak *Sv. Cecilije* je, zapravo, bila briga za program studenata na *ICG-u*, ujedno i korist šire crkvene zajednice, te briga za zborove. Dio naše djelatnosti odnosio se i na izdavanje pjesmarica. Budući da u ta vremena još nije bilo tako jednostavno umnažati notne zapise, često smo morali tražiti i pomoć studenata u prepisivanju kompozicija.

Sv. Cecilija: Što Vam je, u glazbenom pogledu, osobito ostalo u sjećanju i kako biste ukratko okarakterizirali to razdoblje?

Prof. Klobučar: Teško je napraviti nekakav pregledni glazbeni presjek tog razdoblja. Riječ je o vremenu nakon II. vatikanskog koncila, vremenu novih smjernica i glazbenih oblika poput, primjerice, pripjevnih psalama koji se dotad nisu pojavljivali. U *Ceciliji* nije bilo stilskih 'češljanja', no nije bilo šansona i tzv. lakših melodija, nego smo časopis vodili u skladu sa zahtjevima tradicije, ali s naglaskom na moderniji glazbeni izričaj. Objavljivali smo i dosta novih pučkih pjesama s novim sadržajnim obilježjima itd. Sve u svemu, stizalo nam je puno radova i većina ih je bila dobrih. Najviše smo objavljivali Lucića, Dugana, Pintarića, Odaka, Njirića, Brkanovića i još neke skladatelje. Također, može se primijetiti da se kroz to razdoblje kod nas posebno udomila pučka misa koja je postupno istisnula klasičnu, uključujući i osmu korralnu misu *De Angelis* koja je vani još uvijek dobro prihvaćena. Općenito, puno se inzistiralo na sudjelovanju naroda i prihvaćene su opće smjernice da se na svim većim svečanostima pjevaju pučke pjesme, što je zborove postepeno gurnulo u drugi plan. No, gdje se udomi jedan glazbeni izričaj bolje da se ne udomljuje i drugi. To može zbuniti ljude.

Sv. Cecilija: Rekli ste da nije bilo šansona. Mnogo je polemika oko suvremenog glazbenog izričaja u Crkvi. Kakvo je Vaše mišljenje o tome?

Prof. Klobučar: Više nisam toliko u tijeku zbivanja i ne znam što se danas događa, no generalno gledano mogu reći da ne bi bilo problema kad bi u tom žanru bilo sve na svom mjestu. Međutim, bojim se da kod moderne, zabavne ili pop duhovne glazbe čak niti temeljni 'zanatski' zahtjevi profesije, poput sviranja i aranžmana, prečesto nisu dovoljno dobro obavljani. Ne bih htio zvučati grubo, ali riječ je o prejednostavnom i

prebanalnom glazbenom izričaju. Najčešće je riječ o neobrazovanim i poluobrazovanim glazbenicima koji duhovne tekstove pjevaju u svjetovnom glazbenom izričaju, često i na već postojeće svjetovne melodije.

Dobar talijanski primjer

Sv. Cecilija: *Koja je muzikološka razlika između duhovnih šansona i starih pučkih popijevki koje su se uvriježile u crkvenoj glazbi i u samoj liturgiji?*

Prof. Klobučar: Istina, stare popijevke su nastajale na dosta sličan način, ali su oblici izvedbe i kasniji način obrade doprinijeli bitnoj razlici od svjetovne glazbe, dok moderne šansone ne sadrže bitnu razliku. Konačno, i njihov harmonijski slog je puno banalniji nego kod klasičnog crkvenog izričaja pa i samih pučkih popijevki.

Sv. Cecilija: *Neki stručnjaci naglašavaju da bit duhovne ili crkvene glazbe jest slavljenje Boga, no upozoravaju da se duhovna glazba ne smije temeljiti na senzaciji niti uvoditi senzaciju kao glavni sadržaj u liturgiju. Kako odrediti granicu između senzacije i slavljenja?*

Prof. Klobučar: To se ne može mjeriti u centimetrima. O svim tim pitanjima trebaju se izjasniti liturgičari. Moje mišljenje je da nije u redu da se duhovne skladbe sviraju na 'tri akorda' i s ritam mašinom, kako sam neki dan čuo na radiju, no s druge strane, moramo biti svjesni da i pjevanje zborova nekad znade 'izazvati glavobolju'. Nije lako pomiriti sve strane. Možda je Italija dobar primjer. Tamo je dosta raširena praksa kompromisa da u misi sudjeluju sva tri izričaja. Temeljni dio mise i psalme pjeva zbor, darovne i pričesne pjesme su pučke popjevke, a izlaznu pjevaju mladi. No, kažem, o tome neka odlučuju liturgičari.

Sv. Cecilija: *Mnogi isitiču da su današnji mladi glazbenici prepušteni sami sebi. Ne bi li Sveta Cecilija, kao jedini naš časopis za crkvenu glazbu, mogla postati i svojevrsni stručni savjetnik i voditelj tim mladim glazbenicima, koji su ipak dio Crkve?*

Prof. Klobučar: Mislim da ne, jer to nije još nikome uspjelo, a mislim i da Sv. Cecilija ipak treba nastaviti inzistirati na kvaliteti, a ne na masovnosti.

Razgovarao: **Davor Maček**

